

Svensk utgåva

## Meddelanden och upplysningar

<u>Informationsnummer</u>	Innehållsförteckning	Sida
	<i>I Meddelanden</i>	
	<b>Kommissionen</b>	
98/C 307/01	Ecu .....	1
98/C 307/02	Informationsförfarande — tekniska föreskrifter <sup>(1)</sup> .....	2
98/C 307/03	Beslut om att inte göra invändningar mot en anmäld koncentration (Ärende nr IV/M.1168 — DHL/Deutsche Post) <sup>(1)</sup> .....	3
98/C 307/04	Beslut om att inte göra invändningar mot en anmäld koncentration (Ärende nr IV/M.1276 — NEC/PBN) <sup>(1)</sup> .....	3
98/C 307/05	Förhandsanmälan av en koncentration (Ärende nr IV/M.1282 — Retevisión Móvil) <sup>(1)</sup> .....	4
98/C 307/06	Beslut om att inte göra invändningar mot en anmäld koncentration (Ärende nr IV/M.1132 — BT/ESB) <sup>(1)</sup> .....	5
98/C 307/07	Beslut om att inte göra invändningar mot en anmäld koncentration (Ärende nr IV/M.1161 — Alcoa/Alumax) <sup>(1)</sup> .....	5
98/C 307/08	Statligt stöd — C 37/98 (ex N 124/98) — Frankrike <sup>(1)</sup> .....	6
98/C 307/09	Statligt stöd — C 35/98 (ex N 783/97 och N 160/98) — Italien <sup>(1)</sup> .....	8
98/C 307/10	Statligt stöd — C 43/98 (ex N 558/97) — Nederländerna <sup>(1)</sup> .....	10
98/C 307/11	Statligt stöd — C 20/98 (ex NN 166/97, NN 169/97, NN 170/97) — Tyskland <sup>(1)</sup> .....	13

## I

(Meddelanden)

## KOMMISSIONEN

Ecu <sup>(1)</sup>

6 oktober 1998

(98/C 307/01)

Valutabelopp för en enhet:

Belgiska franc och luxemburgska franc	40,3339	Finska mark	5,95201
Danska kronor	7,43409	Svenska kronor	9,52670
Tyska mark	1,95502	Pund sterling	0,707918
Grekiska drakmer	339,587	USA-dollar	1,19128
Spanska pesetas	166,184	Kanadensiska dollar	1,85006
Franska franc	6,55516	Japanska yen	158,107
Irländska pund	0,782710	Schweiziska franc	1,60883
Italienska lire	1933,00	Norska kronor	8,90187
Nederländska gulden	2,20423	Isländska kronor	81,9484
Österrikiska schilling	13,7558	Australiska dollar	2,04267
Portugisiska escudos	200,481	Nyzeeländska dollar	2,41640
		Sydafrikanska rand	7,19536

Kommissionen har installerat en telex med automatiskt svar som ger omräkningstalen i ett antal valutor. Denna tjänst är öppen varje dag från kl. 15.30 till kl. 13.00 följande dag. De som använder sig av tjänsten skall göra på följande sätt:

- Ring telexnummer Bryssel 237 89.
- Lämna det egna telexnumret.
- Skriv koden "cccc" som startar det automatiska systemet som överför omräkningstalen för ecun.
- Överföringen bör inte avbrytas förrän meddelandet är slut, vilket markeras med koden "ffff".

*Anmärkning:* Kommissionen har även automatiska faxsvarare (nr 296 10 97 och nr 296 60 11) som tillhandahåller dagliga uppgifter om beräkning av de omräkningstal som skall tillämpas med avseende på jordbrukspolitiken.

(<sup>1</sup>) Rådets förordning (EEG) nr 3180/78 av den 18 december 1978 (EGT L 379, 30.12.1978, s. 1), senast ändrad genom förordning (EEG) nr 1971/89 (EGT L 189, 4.7.1989, s. 1).

Rådets beslut 80/1184/EEG av den 18 december 1980 (Lomékonventionen) (EGT L 349, 23.12.1980, s. 34).

Kommissionens beslut nr 3334/80/EKSG av den 19 december 1980 (EGT L 349, 23.12.1980, s. 27).

Finansiell förordning av den 16 december 1980 om Europeiska gemenskapernas allmänna budget (EGT L 345, 20.12.1980, s. 23).

Rådets förordning (EEG) nr 3308/80 av den 16 december 1980 (EGT L 345, 20.12.1980, s. 1).

Beslut av Styrelsen för Europeiska investeringsbanken av den 13 maj 1981 (EGT L 311, 30.10.1981, s. 1).

### Informationsförfarande — tekniska föreskrifter

(98/C 307/02)

(Text av betydelse för EES)

- Rådets direktiv 83/189/EEG av den 28 mars 1983 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter (EGT L 109, 26.4.1983, s. 8).
- Rådets direktiv 88/182/EEG av den 22 mars 1988 om ändring av direktiv 83/189/EEG (EGT L 81, 26.3.1988, s. 75).
- Europaparlamentets och rådets direktiv 94/10/EG av den 23 mars 1994 om andra ändringen av direktiv 83/189/EEG (EGT L 100, 19.4.1994, s. 30).

Anmälningar av förslag till tekniska föreskrifter som kommissionen har mottagit.

Hänvisning (*)	Titel	Status quo-perioden på tre månader går ut (†)
98/332/A	Förordning gällande ömsesidigt erkännande av kalibreringsintyg från ackrediterade kalibreringsanstalter	26.10.1998
98/389/S	Förordning om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter	1.12.1998
98/392/NL	Reglemente med ändring av reglemente rörande hopsamling av djur liksom av reglemente rörande handel med levande djur och levande produkter	8.12.1998
98/393/D	Riktlinjer beträffande av byggnadsmyndighet fastställda krav på skolor (Muster-Schulbaulichlinie — MSchulbauR), förslag av den 10 juli 1998	4.12.1998
98/394/A	Lag om undvikande, insamling och bearbetning av avfall	11.12.1998
98/395/A	Förslag till förordning från delstatsregeringen i Salzburg om lägsta värmeskydd i byggnader	11.12.1998
98/396/NL	Ändringsförordning 3 av förordningen om Benelux-klassificering, branschrådet för hotell och restaurang för 1985	11.12.1998
98/365/A	Bidrag för byte av värmepannor och fjärrvärme i Niederösterreich, särskilda åtgärder	(‡)
98/397/A	Förordning från förbundsministern för vetenskap och kommunikation om ändring av förordningen om transport av farligt gods på vattenvägar (ADN-förordning)	11.12.1998
98/398/UK	Revidering av Förenade Kungarikets regerings standardförfarande för bedömning (SAP) av energiklassificeringen (SAP-klassificering) i fråga om bostadshus	11.12.1998

(\*) År, registreringsnummer, ursprungsmedlemsstat.

(†) Period under vilken projektet inte kan antas.

(‡) Ingen status quo-period, eftersom kommissionen godtagit den anmälande medlemsstatens motivering för särskild ordning.

(§) Ingen status quo-period, på grund av tekniska specifikationer eller andra krav som har att göra med skattemässiga eller finansiella åtgärder i enlighet med artikel 1.9, andra stycket, tredje strecksatsen i direktiv 83/189/EEG.

(¶) Informationsproceduren avslutad.

Kommissionen vill rikta uppmärksamhet mot domen av den 30 april 1996 i fallet ”CIA Security” (mål C-94/94), i vilket domstolen fastslår att artiklarna 8 och 9 i direktiv 83/189/EEG skall tolkas på så sätt att medborgare kan förlita sig på dem inför nationell rätt och att den nationella domstolen måste avstå från att använda en teknisk föreskrift som inte har anmälts i enlighet med direktivet.

Denna dom är en bekräftelse av kommissionens meddelande av den 1 oktober 1986 (EGT C 245, 1.10.1986, s. 4).

Bristande kunskap om anmälningsskyldigheten medför således att berörda tekniska föreskrifter inte kan tillämpas, och de kan därför inte anföras mot enskilda personer.

Uppgifter om dessa anmälningar kan erhållas hos de nationella myndigheter som ingick i den förteckning som offentliggjordes i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* C 324 av den 30 oktober 1996, s. 3, och i EES-supplementet till *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* 6 av den 4 maj 1994, s. 8.

**Beslut om att inte göra invändningar mot en anmäld koncentration****(Ärende nr IV/M.1168 — DHL/Deutsche Post)**

(98/C 307/03)

(Text av betydelse för EES)

Kommissionen beslutade den 26 juni 1998 att inte göra invändningar mot den anmälda koncentrationen ovan och att förklara den förenlig med den gemensamma marknaden. Detta beslut grundar sig på artikel 6.1 b i rådets förordning (EEG) nr 4064/89. Beslutet i sin helhet finns endast på engelska och kommer att offentliggöras efter det att alla eventuella affärshemligheter har avlägsnats. Det kommer att finnas tillgängligt

- i skriftlig form och kan fås från Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer (se förteckningen på sista sidan),
- i elektronisk form i CEN-versionen i CELEX databas med CELEX-nummer 398M1168. CELEX är den databas som innehåller Europeiska gemenskapens lagstiftning. För ytterligare information rörande abonnemang, kontakta:

EUR-OP  
Information, marknadsföring och PR (OP/4B)  
2 rue Mercier  
L-2985 Luxemburg  
Tfn (352) 29 29-42455, fax (352) 29 29-42763

**Beslut om att inte göra invändningar mot en anmäld koncentration****(Ärende nr IV/M.1276 — NEC/PBN)**

(98/C 307/04)

(Text av betydelse för EES)

Kommissionen beslutade den 3 september 1998 att inte göra invändningar mot den anmälda koncentrationen ovan och att förklara den förenlig med den gemensamma marknaden. Detta beslut grundar sig på artikel 6.1 b i rådets förordning (EEG) nr 4064/89. Beslutet i sin helhet finns endast på engelska och kommer att offentliggöras efter det att alla eventuella affärshemligheter har avlägsnats. Det kommer att finnas tillgängligt

- i skriftlig form och kan fås från Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer (se förteckningen på sista sidan),
- i elektronisk form i CEN-versionen i CELEX databas med CELEX-nummer 398M1276. CELEX är den databas som innehåller Europeiska gemenskapens lagstiftning. För ytterligare information rörande abonnemang, kontakta:

EUR-OP  
Information, marknadsföring och PR (OP/4B)  
2 rue Mercier  
L-2985 Luxemburg  
Tfn (352) 29 29-42455, fax (352) 29 29-42763

**Förhandsanmälan av en koncentration**  
**(Ärende nr IV/M.1282 — Retevisión Móvil)**

(98/C 307/05)

(Text av betydelse för EES)

1. Kommissionen mottog den 10 januari 1998 en anmälan om en föreslagen koncentration enligt artikel 4 i rådets förordning (EEG) nr 4064/89<sup>(1)</sup>, senast ändrad genom förordning (EG) nr 1310/97<sup>(2)</sup>, genom vilken företaget STET Mobile Holding, kontrollerat av Telecom Italia, Grupo Eléctrico de Comunicaciones, SA (GET), kontrollerat av Endesa och Unión Fenosa Inversiones SA, förvärvar, på det sätt som avses i artikel 3.1 b i förordningen, gemensam kontroll över ett nyligen bildat företag.

2. De berörda företagens affärsverksamheter omfattar följande:

— Telecom Italia: telekommunikationer.

— Endesa: produktion och distribution av elektricitet i Spanien, telekommunikationer genom GET.

— Unión Fenosa: produktion och distribution av elektricitet i Spanien.

3. Kommissionen har vid en preliminär granskning kommit fram till att den anmälda koncentrationen kan omfattas av förordning (EEG) nr 4064/89, dock med det förbehållet att det slutliga beslutet på denna punkt fattas senare.

4. Kommissionen uppmanar intresserade tredje parter att lämna eventuella synpunkter på den föreslagna koncentrationen.

Synpunkterna måste vara kommissionen tillhanda inom tio dagar efter det att denna förhandsanmälan har offentliggjorts. Synpunkterna kan skickas per fax (nr (32-2) 296 43 01, 296 72 44) eller per post med referensnummer IV/M.1282 — Retevisión Móvil till följande adress:

Europeiska kommissionen  
Generaldirektoratet för konkurrens (GD IV)  
Direktorat B — Arbetsgruppen för kontroll av företagsfusioner  
Avenue de Cortenberg/Kortenberglaan 150  
B-1040 Bryssel

---

<sup>(1)</sup> EGT L 395, 30.12.1989, s. 1. Rättelse i EGT L 257, 21.9.1990, s. 13.

<sup>(2)</sup> EGT L 180, 9.7.1997, s. 1. Rättelse i EGT L 40, 13.2.1998, s. 17.

**Beslut om att inte göra invändningar mot en anmäld koncentration****(Ärende nr IV/M.1132 — BT/ESB)**

(98/C 307/06)

(Text av betydelse för EES)

Kommissionen beslutade den 19 maj 1998 att inte göra invändningar mot den anmälda koncentrationen ovan och att förklara den förenlig med den gemensamma marknaden. Detta beslut grundar sig på artikel 6.1 b i rådets förordning (EEG) nr 4064/89. Beslutet i sin helhet finns endast på engelska och kommer att offentliggöras efter det att alla eventuella affärshemligheter har avlägsnats. Det kommer att finnas tillgängligt

- i skriftlig form och kan fås från Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer (se förteckningen på sista sidan),
- i elektronisk form i CEN-versionen i CELEX databas med CELEX-nummer 398M1132. CELEX är den databas som innehåller Europeiska gemenskapens lagstiftning. För ytterligare information rörande abonnemang, kontakta:

EUR-OP  
Information, marknadsföring och PR (OP/4B)  
2 rue Mercier  
L-2985 Luxemburg  
Tfn (352) 29 29-42455, fax (352) 29 29-42763

**Beslut om att inte göra invändningar mot en anmäld koncentration****(Ärende nr IV/M.1161 — Alcoa/Alumax)**

(98/C 307/07)

(Text av betydelse för EES)

Kommissionen beslutade den 28 maj 1998 att inte göra invändningar mot den anmälda koncentrationen ovan och att förklara den förenlig med den gemensamma marknaden. Detta beslut grundar sig på artikel 6.1 b i rådets förordning (EEG) nr 4064/89. Beslutet i sin helhet finns endast på engelska och kommer att offentliggöras efter det att alla eventuella affärshemligheter har avlägsnats. Det kommer att finnas tillgängligt

- i skriftlig form och kan fås från Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer (se förteckningen på sista sidan),
- i elektronisk form i CEN-versionen i CELEX databas med CELEX-nummer 398M1161. CELEX är den databas som innehåller Europeiska gemenskapens lagstiftning. För ytterligare information rörande abonnemang, kontakta:

EUR-OP  
Information, marknadsföring och PR (OP/4B)  
2 rue Mercier  
L-2985 Luxemburg  
Tfn (352) 29 29-42455, fax (352) 29 29-42763

## STATLIGT STÖD

C 37/98 (ex N 124/98)

Frankrike

(98/C 307/08)

(Text av betydelse för EES)

*(Artiklarna 92–94 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen)*

**Kommissionens meddelande enligt artikel 93.2 i EG-fördraget till övriga medlemsstater och andra berörda parter om en fransk anmälan av utvecklingsstöd till franska Polynesien. Stödet är avsett för försäljning av två kryssningsfartyg byggda vid Chantiers de l'Atlantique för Renaissance Financial som skulle bedriva verksamhet med fartygen i franska Polynesien**

Genom följande skrivelse underrättade kommissionen den franska regeringen om sitt beslut att inleda förfarandet i artikel 93.2 i EG-fördraget:

”Kommissionen underrättar härmed den franska regeringen om att den efter att ha tagit del av den information som den franska regeringen överlämnat i fråga om det projekt som avses i ärendemeningen har beslutat att inleda förfarandet i artikel 93.2 i EG-fördraget.

Den 10 februari anmälde Er regering, med tillämpning av artikel 4.7 och 11.2 i det sjunde direktivet om stöd till varvsindustrin<sup>(1)</sup>, ett utvecklingsstöd till franska Polynesien. Genom en skrivelse av den 23 februari 1998 begärde kommissionen ytterligare upplysningar, som Er regering lämnade i en skrivelse av den 20 mars 1998.

Projektet gäller ett utvecklingsstöd som skulle beviljas för försäljningen av två kryssningsfartyg från Chantiers de l'Atlantique till Renaissance Financial (nedan: RF). Fartygen skulle utnyttjas i verksamhet i franska Polynesien.

RF med säte i Paris är ett dotterbolag till det amerikanska företaget Renaissance Cruise Inc. RF bildades under år 1997 i syfte att förvärva och bedriva verksamhet med dessa båda kryssningsfartyg. Den franska regeringen hävdar att operatören utan detta stöd inte skulle kunna förvärva dessa fartyg på normala marknadsvillkor, eftersom den normala räntesatsen skulle vara alltför hög för att ge förutsättningar för verksamhet med fartygen i franska Polynesien. Trots stödet skulle den prognostiserade budgeten först bli balanserad om beläggningen översteg 75 %. Det är t.o.m. troligt att operatören

under de fem första åren av verksamheten skulle notera årliga förluster på 50 miljoner franska franc. De franska myndigheternas slutsats är att projektet inte skulle vara bärkraftigt utan stödet. Enligt den tillämpliga skatteordningen måste operatören bedriva verksamhet med fartygen i franska Polynesien under minst sju år efter beställningen. Om detta åtagande inte uppfylls, är operatören skyldig att återbetala det lämnade stödet.

Er regering hävdar att de regionala myndigheterna i franska Polynesien har satt upp som mål att utveckla turismen, särskilt i form av kryssningar. Det eftersträvade målet är att öka den årliga tillväxttakten för turismen från nuvarande 3,2 % till cirka 9 % omkring år 2010. Det påpekas att projektet helt och hållet ligger inom ramen för arbetet med att nå detta mål. De båda kryssningsfartygen med vardera 350 kabiner gör det möjligt att tredubbla kryssningsutbudet från och med slutet av år 1999. De lokala myndigheterna i franska Polynesien skall vidare ha hälsat projektet med stor tillfredsställelse.

Kontraktsvärdet för vart och ett av fartygen är [...] franska franc. Stödnivån är 41,6 %. Stödet ges i form av en skatteförmån, som innebär att investerarna befrias från skatten på 41,6 % på sina vinster av sin övriga verksamhet under förutsättning att de återinvesterar denna vinst i de fartyg som är avsedda för franska Polynesien. Stödet ges enligt en skatteordning<sup>(2)</sup> som kommissionen har godkänt genom en skrivelse av den 27 januari 1993<sup>(3)</sup>. I denna skrivelse angav kommissionen att tillämpningen av denna ordning omfattades av de regler, riktlinjer och gemenskapsramar som gäller stöd som ges inom skilda sektorer och i olika syften.

<sup>(1)</sup> Rådets direktiv 90/684/EEG, ändrat och förlängt genom rådets förordning (EG) nr 2600/97.

<sup>(2)</sup> Lagen av den 11 juli 1986 (efter ändring) om produktiva investeringar i utomeuropeiska departement och territorier.

<sup>(3)</sup> SG(93) D/1300.

Enligt artikel 4.7 i det sjunde direktivet om stöd till varvsindustrin gäller inte maximigränsen stöd som beviljas som utvecklingsstöd till ett utvecklingsland. De kan anses vara förenliga med den gemensamma marknaden om de överensstämmer med de villkor i detta avseende som OECD:s arbetsgrupp nr 6 har fastställt i sitt avtal om tolkningen av artiklarna 6, 7 och 8 i överenskommelsen om exportkrediter för fartyg eller som kan komma att fastställas i senare tillägg till eller ändringar av detta avtal. Varje enskilt stödprojekt av detta slag skall i förväg anmälas till kommissionen som skall kontrollera det särskilda inslaget av 'utveckling' i det planerade stödet och försäkra sig om att stödet ligger inom tillämpningsområdet för det nämnda avtalet.

I OECD:s avtal om tolkningen av överenskommelsen föreskrivs bl.a. att stödgivaren skall lämna lämpliga garantier för att den faktiske ägaren är bosatt i det stödmottagande landet och att det stödmottagande företaget inte är ett ej verksamt dotterbolag till ett utländskt bolag<sup>(4)</sup>.

Domstolen har vidare fastslagit i mål C-400/92 beträffande ett tyskt utvecklingsstöd till förmån för det kinesiska företaget Cosco att det är kommissionens uppgift att kontrollera det särskilda inslaget av 'utveckling' i det planerade stödet, och att denna kontroll skall utföras åtskilt från bedömningen av stödets förenlighet med OECD:s kriterier. I målet Cosco kunde stödet inte godkännas av det skälet att bolaget Cosco inte var ett företag som hade behov av utvecklingsstöd för att kunna bidra till den allmänna utvecklingen i Kina. Det är för övrigt just kontrollen av detta särskilda inslag som gör det möjligt för kommissionen att övervaka att stöd, som baseras på artikel 4.7 och syftar till att sänka priserna för fartyg som är avsedda för vissa utvecklingsländer, om man ser till de konkreta villkoren för utnyttjandet av stödet, är inriktade på ett reellt utvecklingsmål och inte — trots att det uppfyller OECD-kriterierna — utgör stöd till förmån för ett varv i en medlemsstat och därför skall omfattas av maximigränsen<sup>(5)</sup>.

Det nu granskade stödet skulle ges till ett företag med säte i Paris. I OECD-överenskommelsen krävs att den faktiske ägaren skall vara bosatt i det stödmottagande landet. Kommissionen anser att denna bestämmelse, i det föreliggande fallet, måste tolkas som ett krav på att ägaren skall vara bosatt i franska Polynesien. Kommissionen

uttrycker därför tvivel beträffande möjligheten att det planerade stödet skulle vara förenligt med OECD-överenskommelsen.

Turismen är visserligen en prioriterad utvecklingssektor i Stilla havsregionen, men med hänsyn till de specifika villkoren för genomförandet av projektet är kommissionen på detta stadium av granskningen inte övertygad om att det innehåller ett reellt inslag av 'utveckling'. Dessutom förefaller det aktuella stödets inslag av 'utveckling' för franska Polynesien begränsat, eftersom de direkta stödmottagarna är investerarna som befrias från vinstskatt. Mottagarna av det kvantifierbara stödet (franska franc [ . . . ]) är dock inte bosatta i detta utvecklingsområde. De enda fördelar som franska Polynesien kan vinna på projektet är den eventuella ökningen av antalet passagerare som kommer att besöka det och framför allt vad dessa turister spenderar under sin vistelse på öarna, inbegripet de positiva effekterna av detta på sysselsättningen där. Dessutom räknar operatören med en beläggning under 75 %, åtminstone under de fem första åren, och med årliga förluster på 50 miljoner under samma period. Operatören måste utnyttja fartygen i verksamhet inom de utomeuropeiska territorierna under minst sju år, räknat från dagen för beställningen. Eftersom det är privata franska företag som investerar sina vinster i dessa kryssningsfartyg är dock kommissionen inte övertygad om den svaga lönsamheten i projektet. En investerare satsar nämligen enligt all logik inte kapital i ett projekt, om han inte räknar med att detta skall ge vinst.

Utifrån de upplysningar som Er regering har lämnat i sin svarsskrivelse uttrycker kommissionen tvivel om utvecklingsstödet förenlighet med villkoren i artikel 4.7 i direktiv 90/684/EEG, vars giltighetstid senast förlängts genom förordning (EG) nr 2600/97. Det framstår i synnerhet som tveksamt, i detta skede av granskningen, att de villkor som anges i OECD-överenskommelsen är uppfyllda, och att det kan styrkas att inslaget av utveckling föreligger.

Med anledning av ovanstående har kommissionen beslutat att inleda förfarandet i artikel 93.2 i EG-fördraget.

Den franska regeringen erinras om att var och en som tar emot ett stöd som beviljats innan det godkänts av kommissionen, kan komma att åläggas att återbetala det enligt förfarandena och bestämmelserna i den berörda medlemsstatens lagstiftning, särskilt i fråga om utestående skulder på statens fordringar. Till det belopp som skall återbetalas skall läggas den upplupna räntan på det stödbelopp som tilldelats företaget i fråga från och med utbetalningsdagen. Räntesatsen skall motsvara den procentuella räntesats som på den dagen användes som refe-

<sup>(4)</sup> Skrivelse från kommissionen till medlemsstaterna SG(89) D/311, av den 3 januari 1989.

<sup>(5)</sup> Dom av den 5 oktober 1994 — Mål C-400/92, Rec. 1994, s. I-4701.



rensränta för beräkning av nettobidragsekvivalenten för olika slag av stöd i den medlemsstaten.

Kommissionen anmodar den franska regeringen att inom en månad från dagen för denna skrivelse till den överlämna alla synpunkter som kan vara nödvändiga för bedömningen av förenligheten hos stödet.”

Kommissionen uppmanar härmed övriga medlemsstater och andra berörda parter att inkomma med sina synpunkter på de föreliggande åtgärderna inom en månad

från offentliggörandet av detta meddelande till följande adress:

Europeiska kommissionen  
 Generaldirektoratet för konkurrens (GD IV)  
 Direktoratet för statligt stöd II  
 Rue de la Loi/Wetstraat 200  
 B-1049 Bryssel  
 Fax (32-2) 296 98 17

*Dessa synpunkter kommer att meddelas den franska regeringen.*

## STATLIGT STÖD

C 35/98 (ex N 783/97 och N 160/98)

Italien

(98/C 307/09)

(Text av betydelse för EES)

*(Artiklarna 92–94 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen)*

### **Kommissionens meddelande enligt artikel 93.2 i EG-fördraget till övriga medlemsstater och andra berörda parter om en italiensk anmälan av regionalt investeringsstöd enligt den italienska lagen 488/92 för anläggande av två nya skeppsvarv (Oristano och Belvedere Marittimo)**

Genom följande skrivelse underrättade kommissionen den italienska regeringen om sitt beslut att inleda förfarandet i artikel 93.2 i EG-fördraget:

”Genom skrivelse nr 7715 av den 17 november 1997, registrerad vid kommissionen den 18 november 1997, anmälde den italienska regeringen till kommissionen ett planerat investeringsstöd enligt lag 488/92 för att anlägga ett nytt skeppsvarv i Oristano på Sardinien.

Det är fråga om ett varv som är avsett för byggande av snabbgående katamaraner eller enskrovsfartyg. Tekniken finns redan och härrör från Australien, från ett annat italienskt varv som är specialiserat på denna typ av fartyg. Det inledande målet är att bygga ett fartyg om året, vilket motsvarar 80 000 arbetstimmar per år. Eftersom Sardinien är en mål 1-region kan investeringsstödet uppgå till 50 % nettobidragsekvivalent + 15 % bruttobidragsekvivalent. Investeringskostnaderna för projektet uppgår till 83,9 miljarder italienska lire och stödet, som har fastställs till 89 % av högsta tillåtna belopp, uppgår till ett nominellt belopp om 53,4 miljarder italienska lire.

Genom skrivelse SG D/55737 av den 15 december 1997 ställde kommissionen kompletterande frågor och precis-

rade att en sådan stödåtgärd, enligt vad som föreskrivs i artikel 6 i direktivet om stöd till varvsindustrin, endast kunde behandlas på villkor att den nya kapaciteten, vilken utgör en kapacitetsökning, är direkt kopplad till en motsvarande oåterkallelig kapacitetsminskning av andra varv under samma period.

Genom skrivelse nr 1579 av den 6 mars 1998, registrerad den 12 mars 1998, medgav de italienska myndigheterna att de inte var i stånd att tillhandahålla en exakt förteckning över varv som skulle ha avregistrerats från det särskilda italienska registret över skeppsvarv och att de inte heller kunde precisera om kapaciteten för de verksamheter som nyligen har lagts ned motsvarar den kapacitet man vill skapa. Projektets initiativtagare har för sin del tillhandahållit en förteckning över mindre varv som mer eller mindre nyligen har upphört med att producera fartyg.

Genom skrivelse nr 1582 av den 6 mars 1998, registrerad den 12 mars, samtidigt som svaret på anmodan om kompletterande upplysningar om Oristano-varvet, anmälde de italienska myndigheterna ett andra projekt angående anläggande av ett varv, vilket på alla punkter var identiskt med det ovan beskrivna men beläget i Belvedere

Marittimo i Kalabrien. Eftersom även Kalabrien är en mål 1-region kan investeringsstödet uppgå till 50 % netotbidragsekvivalent + 15 % bruttobidragsekvivalent. Investeringskostnaderna för projektet uppgår till 83,9 miljarder italienska lire och stödet, som har fastställts till 89 % av högsta tillåtna belopp, uppgår till ett nominellt belopp om 54,6 miljarder italienska lire.

Eftersom det är fråga om investeringsstöd för anläggande av nya skeppsvarv måste stödet bedömas mot bakgrund av artikel 6.1 i direktiv 90/684/EEG om stöd till varvsindustrin, vars giltighetstid har förlängts genom förordning (EG) nr 2600/97. I den artikeln anges att investeringsstöd, oavsett om det är sektorbestämt eller inte, inte får beviljas för att anlägga nya varv såvida det inte är direkt kopplat till en motsvarande oåterkallelig kapacitetsminskning av andra varv i samma medlemsstat under samma period. Eftersom de italienska myndigheterna själva har förklarat att de inte är i stånd att fastställa huruvida det föreligger en motsvarighet mellan den kapacitet som skall ha lagts ned och den nya kapacitet som skulle skapas och att de inte heller kan ange namnen på de varv som oåterkalleligen skall ha lagt ned sin verksamhet med fartygsbyggnad och följaktligen avregistrerats från det särskilda registret över italienska skeppsvarv, finns det anledning att konstatera att bestämmelserna i artikel 6 inte har efterkommit.

Mot bakgrund av ovanstående iakttagelser önskar kommissionen följaktligen underrätta den italienska regeringen om att den har beslutat att inleda ett förfarande enligt artikel 93.2 i EG-fördraget avseende stödprojekten för anläggande av nya skeppsvarv i Oristano (Sardinien) och i Belvedere Marittimo (Kalabrien).

Inom ramen för detta förfarande uppmanar kommissionen den italienska regeringen att inom två månader från denna skrivelse inkomma med sina synpunkter.

Kommissionen upplyser vidare den italienska regeringen om att den kommer att offentliggöra denna skrivelse som ett tillkännagivande i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* och därigenom ge andra medlemsstater och berörda parter tillfälle att yttra sig.

Kommissionen fäster den italienska regeringens uppmärksamhet på den skrivelse som den skickade till samtliga medlemsstater den 3 november 1983 angående deras skyldigheter enligt artikel 93.3 i EG-fördraget samt på det meddelande som offentliggjordes i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* C 318 av den 24 november 1983, s. 3, i vilket det föreskrivs att allt stöd som beviljats olagligt, dvs. utan att kommissionens slutliga beslut enligt förfarandet i artikel 93.2 i EG-fördraget inväntats, kan komma att återkrävas från mottagaren.

Kommissionen påminner vidare de italienska myndigheterna, vilket den redan har påpekat i sina skrivelser av den 4 mars 1991 och den 22 februari 1995, om att det till det olagligen utbetalda stödbelopp som eventuellt skall återkrävas kommer att läggas ränta som löper från den dag då stödet faktiskt ubetalats och enligt en räntesats som beräknas på grundval av den referensränta som tillämpas för regionalstöd.”

Kommissionen uppmanar härmed övriga medlemsstater och andra berörda parter att inkomma med sina synpunkter på de föreliggande åtgärderna inom en månad från offentliggörandet av detta meddelande till följande adress:

Europeiska kommissionen  
Generaldirektoratet för konkurrens (GD IV)  
Direktoratet för statligt stöd II  
Rue de la Loi/Wetstraat 200  
B-1049 Bryssel  
Fax (32-2) 296 98 17

*Dessa synpunkter kommer att meddelas den italienska regeringen*

## STATLIGT STÖD

C 43/98 (ex N 558/97)

Nederländerna

(98/C 307/10)

(Text av betydelse för EES)

*(Artiklarna 92–94 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen)***Kommissionens tillkännagivande enligt artikel 93.2 i EG-fördraget till övriga medlemsstater och andra berörda parter om stöd till förmån för nederländska bensinstationer utefter den tyska gränsen, Nederländerna**

Genom den skrivelse som återges nedan underrättade kommissionen den nederländska regeringen om sitt beslut att inleda ett förfarande enligt artikel 93.2 i EG-fördraget.

”Genom en skrivelse av den 14 augusti 1997, registrerad den 18 augusti 1997, anmälde de nederländska myndigheterna till kommissionen sin avsikt att bevilja stöd till förmån för de nederländska bensinstationer som är belägna i närheten av gränsen till Tyskland. Genom en skrivelse av den 22 september 1997 begärde kommissionen ytterligare upplysningar, vilka lämnades av de nederländska myndigheterna i en skrivelse från den 30 oktober 1997, registrerad den 31 oktober 1997. Genom en skrivelse av den 17 december 1997 begärde kommissionen åter information om de frågor som ännu inte var fullständigt besvarade. Den 15 januari 1998 begärde de nederländska myndigheterna uppskov, vilket beviljades den 22 januari 1998 fram till den 10 februari 1998. Den 16 februari 1998 skickade kommissionen en påminnelse till de nederländska myndigheterna. Den 17 februari 1998 skickade de nederländska myndigheterna in en del av den efterfrågade informationen.

Den nederländska regeringen planerar att bevilja stöd till fysiska eller juridiska personer, företag eller företagssammanslutningar, för vilkas räkning en eller flera bensinstationer drivs, under förutsättning att dessa bensinstationer befinner sig nära den tyska gränsen. Bidraget beräknas på grundval av den kvantitet av lätt råolja som levereras. Bidragets storlek minskar ju större avståndet är till den tyska gränsen, dvs. bensinstationer som ligger inom tio kilometer från gränsen får 80 nederländska gulden (36 ecu) per 1 000 liter levererad lätt råolja, medan stationer som ligger mellan tio och tjugo kilometer från gränsen får 40 nederländska gulden (18 ecu) per 1 000 liter levererad olja. Det totala stödbeloppet planeras uppgå till runt 126 miljoner nederländska gulden (56,57 miljoner ecu), beroende på vilken omsättning som registreras av bensinstationerna. Stödordningen skall gälla under tidsperiod på högst tre år, fram till den 1 juli 2000.

Syftet med stödet är att kompensera ägarna till dessa bensinstationer för deras påstådda inkomstbortfall till följd av den höjning av punktskatten på lätt råolja som trädde i kraft i Nederländerna den 1 juli 1997. På grund av denna höjning tenderar nederländska konsumenter i gränsområdet att tanka bensin vid tyska bensinstationer. Den nederländska regeringen avser att minska stödet i händelse av en punktskattehöjning i Tyskland.

Enligt den nederländska regeringen kommer ett stödtak på 100 000 ecu per bensinstation att tillämpas för stödordningens hela löptid. Den nederländska regeringen anser även att den planerade stödordningen uppfyller de villkor som kommissionen har fastställt i regeln om stöd av mindre betydelse. Den menar att varje bensinstation i detta fall kan betraktas som ett separat företag och att kommissionen bör godkänna dessa åtgärder utan att göra några invändningar.

Enligt de nederländska myndigheterna finns det tre sorter bensinstationer i Nederländerna. I den första kategorin, ('dealer-owned/dealer-operated'), äger återförsäljaren sin station, driver den på egen risk och är knuten till sin leverantör genom ett exklusivt inköpsavtal som gäller för fem år, med option på ytterligare fem år, i enlighet med förordning (EEG) nr 1984/83<sup>(1)</sup>.

I den andra kategorin, ('company-owned/dealer-operated') hyr återförsäljaren stationen, driver den på egen risk och är knuten till oljebolaget genom ett exklusivt in-

<sup>(1)</sup> Kommissionens förordning (EEG) nr 1984/83 av den 22 juni 1983 om tillämpning av fördragets artikel 85.3 på grupper av exklusiva inköpsavtal (hädanefter förordning (EEG) nr 1985/83).

köpsavtal i enlighet med förordning (EEG) nr 1984/83 så länge som han eller hon hyr bensinstationen. I den tredje och sista kategorin, ('company-owned/company-operated') är drivs bensinstationerna antingen av anställda i ett oljebolag eller av dotterbolag till oljebolaget. De anställda/dotterbolagen handlar inte på egen risk och är inte fria att välja sin leverantör. Förordning (EEG) nr 1984/83 är därför inte tillämplig på denna kategori.

Regeln om stöd av mindre betydelse är endast tillämplig om varje bensinstation kan betraktas som ett separat företag. En bensinstation kan inte betraktas som ett separat företag om ägaren innehar flera olika bensinstationer eller om de 'oberoende' näringsidkarnas frihet är så begränsad genom såväl hyresavtal som exklusiva inköpsavtal att de i praktiken är kontrollerade av de stora oljebolagen.

Efter en preliminär granskning verkar det möjligt att den första kategorin, dvs. de bensinstationer som är 'dealer-owned/dealer-operated', kan uppfylla kriterierna för ett oberoende företag enligt regeln om stöd av mindre betydelse. Vad beträffar den andra och tredje kategorin däremot, dvs. bensinstationer som är antingen 'company-owned/dealer-operated' eller 'company-owned/company-operated', kan kommissionen inte utesluta att det är oljebolagen som är stödets direkta förmånstagare. Det är nämligen möjligt att i den andra kategorin den 'oberoende' näringsidkarens handlingsfrihet är så begränsad att han eller hon i praktiken måste betraktas så som tillhörande den tredje kategorin, där återförsäljarnas eget risktagande är en avgörande faktor för att bedöma deras handlingsfrihet.

För att kartlägga ägarstrukturen hos de berörda bensinstationerna, såväl med avseende på definitionen av de olika kategorierna som på antalet bensinstationer som faller inom respektive kategori, riktade kommissionen ett flertal skriftliga frågor till de nederländska myndigheterna.

Beträffande definitionen av de olika kategorierna har de nederländska myndigheterna trots upprepade skriftliga påminnelser inte lämnat kopior till kommissionen av alla kombinerade exklusiva inköps- och hyresavtal för respektive oljebolag. I avsaknad av denna information kan kommissionen inte bedöma näringsidkarnas handlingsfrihet och risktagning, särskilt inte för dem som ingår i kategori II.

Beträffande antalet bensinstationer inom respektive kategori förblir de nederländska myndigheternas svar motsägelsefulla och otrillräckliga.

En av motsägelserna gäller särskilt den information som har tillhandahållits beträffande ägarstrukturen för bensinstationerna i Nederländerna i fråga om antalet bensin-

stationer i respektive kategori. År 1994<sup>(2)</sup> fanns det ungefär 4 362 bensinstationer i Nederländerna, av vilka Shell, Texaco, Mobil, Esso, BP, KNP (Q8), Total, Fina och oberoende näringsidkare ägde 734 (17 %), 580 (13 %), 470 (11 %), 399 (9 %), 301 (7 %), 201 (5 %), 200 (5 %), 171 (4 %) respektive 900 (21 %). Statistisk sett kan man anta att den allmänna ägarstrukturen för bensinstationer i Nederländerna även gäller för stödområdet. I så fall skulle oljebolagen Shell, Texaco, BP/Mobil, Esso, KNP (Q8), Total och Fina äga ungefär 106, 81, 113, 56, 31, 31 respektive 25 av de ifrågasvarande 624 bensinstationerna. Dessa siffror strider emellertid mot de upplysningar som har lämnats av de nederländska myndigheterna, nämligen följande:

1. 566 av de 624 stödmottagarna äger endast en bensinstation, 33 äger två bensinstationer och tio äger tre bensinstationer. Andelen stödmottagare som äger mer än tre bensinstationer för försumbar.
2. 374 (60 %) av de 624 bensinstationerna är 'dealer-owned/dealer-operated' (kategori I), 187 (39 %) är 'company-owned/dealer-operated' (kategori II) och 63 (10 %) är 'company-owned/company-operated' (kategori III). Motsvarande siffra för kategori I vore, om den skulle återspegla situationen i Nederländerna totalt, 131 (21 %).
3. Shell, Texaco, BP, Esso, KNP (Q8), Total och Fina äger 47, 21, 46, 33, 4, 6 respektive 5 bensinstationer i kategori II och 0, 4, 10, 0, 0, 5 respektive 1 bensinstationer i kategori III, vilket ger ett totalt antal bensinstationer på 47, 25, 56, 33, 4, 11 respektive 6.

Slutligen tvivlar kommissionen på att, även om varje bensinstation betraktades som ett separat företag enligt vad som avses i regeln om stöd av mindre betydelse, denna regel, med hänsyn till de speciella omständigheterna, verkligen skulle vara tillämplig i detta ärende. Denna regel har tillkommit mot bakgrund av det allmänna antagandet att stöd i denna storleksordning inte kan förväntas ha något märkbart inflytande på handeln mellan medlemsstaterna och därför inte omfattas av artikel 92.1 i EG-fördraget. Det bör emellertid noteras att regeln om stöd av mindre betydelse grundas på en presumtion som kan vederläggas, dvs. även om det berörda stöd-

<sup>(2)</sup> Dessa uppgifter grundar sig på statistik från 1994. Kommissionen har bitt de nederländska myndigheterna om nyare information. Den aktuella information från 1996 som har lämnats av de nederländska myndigheterna kan dock inte användas, eftersom varken det sammanlagda antalet försäljningsställen för bensin eller respektive oljebolags andel av det totala antalet försäljningsställen för bensin har angivits. Om den information som har tillhandahållits för 1996 täckte samtliga försäljningsställen så skulle Shell, Texaco, BP/Mobil, Esso, KNP (Q8), Total och Fina statistiskt sett äga 145, 110, 148, 76, 37, 37 respektive 33 av de 624 bensinstationer, och då blir det inte några andelar över för oberoende näringsidkare.

beloppet är ringa och därför faller under den tröskel som anges i regeln om stöd av mindre betydelse, gäller regeln inte om stödet påverkar handeln och konkurrensen mellan medlemsstaterna.

Detta skulle kunna vara fallet i det ifrågavarande ärendet, främst av tre skäl. För det första är de stödberättigade bensinstationerna belägna på gränsen till Tyskland. För det andra så är själva syftet med stödet att kompensera ägarna till dessa bensinstationer för påstådda omsättningsförluster till följd av det faktum att nederländska konsumenter tankar på tyska bensinstationer på grund av den höjda punktskatten på lätt råolja i Nederländerna. Slutligen är stödet beroende av att motsvarande punktskatter inte höjs i Tyskland. Alla dessa faktorer tillsammans gör att man uppenbarligen måste anse att denna stödåtgärd i avsevärd omfattning påverkar handeln och konkurrensen, åtminstone med Tyskland. Det bör även framhållas att även om det bara är nederländska bensinstationer på gränsen till Tyskland som är berättigade till det ifrågavarande stödet, så kommer på grund av den geografiska närheten förmodligen även bensinstationer i Belgien att påverkas av åtgärden.

Mot denna bakgrund har kommissionen kommit fram till slutsatsen att de nederländska myndigheterna inte har kunnat bevisa att stödet inte kan anses ha någon kännbar inverkan på handeln och konkurrensen mellan medlemsstaterna enligt vad som avses i kommissionens meddelande om stöd av mindre betydelse (försumbart stöd). Kommissionen har därför beslutat att inleda ett förfarande enligt artikel 93.2 i EG-fördraget för att bedöma om det ifrågavarande stödet är förenligt med den gemensamma marknaden.

Inom ramen för detta förfarande anmodar kommissionen den nederländska regeringen att inom en månad från dagen för mottagandet av denna skrivelse lämna sina synpunkter och eventuell ytterligare information som kan vara av betydelse för bedömningen av det ifrågavarande stödet, och särskilt följande:

1. En förteckning över ägarna till de 624 bensinstationerna, en fördelning av de 624 bensinstationerna mellan de tre bensinstationskategorierna och uppdaterad information om marknadsandelarna för de 624 bensinstationerna uppdelade efter ägarskap.
2. Jämförbara uppgifter om ägarstrukturen för bensinstationerna i hela Nederländerna samt i det planerade stödområdet. Om den allmänna ägarstrukturen för Nederländerna inte gäller för det berörda området uppmanas det nederländska regeringen att förklara varför är så.
3. Kopior av alla kombinerade inköps- och hyresavtal per oljebolag, i syfte att möjliggöra en bedömning av huruvida de oberoende återförsäljarnas handlingsfri-

het är så begränsad att de i praktiken kontrolleras av de berörda oljebolagen.

Kommissionen vill påminna de nederländska myndigheterna om den uppskjutande verkan av artikel 93.3 i EG-fördraget och fästa deras uppmärksamhet på det meddelande som offentliggjordes i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* C 318 av den 24 november 1983, i vilket det föreskrivs att allt stöd som beviljats olagligt, dvs. utan att stödet anmälts på förhand och utan att kommissionens slutgiltiga beslut enligt förfarandet i artikel 93.2 i EG-fördraget inväntats, kan komma att återkrävas. Slutligen måste kommissionen, mot bakgrund av stödordningens löptid, dvs. från och med den 1 juli 1997, ifrågasätta om de nederländska myndigheterna har uppfyllt denna skyldighet, vilken erinrades om i våra skrivelser från den 22 september 1997 och den 17 december 1997.

Kommissionen anmodar även den nederländska regeringen att utan dröjsmål underrätta de berörda företagen om att ett förfarande inletts och om det faktum att de kan bli tvungna att betala tillbaka stöd, som felaktigt utbetalats.

Kommissionen kommer att offentliggöra denna skrivelse som ett tillkännagivande i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* och därigenom ge andra medlemsstater och berörda parter tillfälle att yttra sig. För att ge berörda parter i de EFTA-stater som har undertecknat EES-avtalet tillfälle att yttra sig kommer den även att offentliggöra denna skrivelse i EES-supplementet till *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* samt skicka en kopia av den till EFTA:s övervakningsmyndighet.

Kommissionen uppmanar den nederländska regeringen att inom tio arbetsdagar från och med avsändningsdagen för denna skrivelse informera om eventuella uppgifter av känslig karaktär som den vill skall strykas före offentliggörandet. De särskilda skälen för varje strykning skall anges tydligt. Om kommissionen inte har mottagit en motiverad begäran inom den föreskrivna fristen, kommer den att anse att de nederländska myndigheterna har lämnat sitt samtycke till att denna skrivelse offentliggörs i sin helhet.”

Kommissionen uppmanar härmed övriga medlemsstater och andra berörda parter att inom en månad från den dag då detta tillkännagivande offentliggörs inkomma med synpunkter på åtgärderna i fråga till:

Europeiska kommissionen  
Generaldirektorat IV/H/2  
Rue de la Loi/Wetstraat 200  
B-1049 Bryssel  
Fax (32-2) 296 98 16

*Synpunkterna kommer att meddelas Nederländernas regering.*

## STATLIGT STÖD

C 20/98 (ex NN 166/97, NN 169/97, NN 170/97)

Tyskland

(98/C 307/11)

(Text av betydelse för EES)

*(Artiklarna 92–94 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen)***Kommissionens tillkännagivande enligt artikel 93.2 i EG-fördraget till övriga medlemsstater och andra berörda parter om statligt stöd till SICAN, Tyskland**

Genom den skrivelse som återges nedan underrättade kommissionen den tyska regeringen om sitt beslut att inleda ett förfarande enligt artikel 93.2 i EG-fördraget.

**”BAKGRUND**

Kommissionen mottog ett klagomål av den 30 september 1996 angående påstått stöd på 150 miljoner ecu till SICAN, ett företag i Hannover, Niedersachsen. Genom en skrivelse av den 4 november 1996 uppmanade kommissionen den tyska regeringen att inkomma med uppgifter, vilket de tyska myndigheterna gjorde genom en skrivelse av den 20 mars 1997. Tillsammans med dessa uppgifter överlämnade myndigheterna tre separata meddelanden genom vilka de informerade kommissionen om att statligt stöd hade beviljats.

Den 4 december 1997 hölls ett möte mellan de tyska myndigheterna och kommissionen. Vid detta möte lämnade de tyska myndigheterna kompletterande uppgifter. Trots detta förblev viktiga aspekter av ärendet fortfarande oklara. Vid mötet lovade de tyska myndigheterna att inom tre veckor inkomma med kompletterande uppgifter, vilka emellertid inte hade inkommit när detta utkast till skrivelse utarbetades.

På grundval av uppgifter som de tyska myndigheterna hittills har lämnat konstaterar kommissionen följande:

**KONCERNEN**

År 1989 beslutade delstaten Niedersachsens regering tillsammans med den tyska regeringen att man inom ramen för det europeiska projektet JESSI skulle grunda ett strategiskt kompetenscentrum för mikroelektronik vid SICAN. Detta centrum skulle stödja niedersachsiska företag inom denna sektor och höja företagets kompetens genom att genomföra forskningsprojekt tillsammans med dem eller för deras räkning. Därefter omorganiserades

koncernen och fick sin nuvarande struktur. År 1996 hade företaget sammanlagt [...] <sup>(1)</sup> fast anställda och en sammanlagd årsomsättning på 16,44 miljoner ecu (32,5 miljoner tyska mark). Trots att företagen i SICAN koncernen är organiserade som icke börsnoterade aktieföretag (GmbH), bildades de enligt de tyska myndigheterna för att fullfölja den allmännyttiga uppgift som beskrivs ovan. Staten skulle utöva sitt inflytande genom moderbolagets övervakningsorgan. De tyska myndigheterna anser att alla SICAN-koncernens enheter motsvarar kommissionens definition av små och medelstora företag.

SICAN-koncernen består av förvaltningsbolaget SICAN Beteiligungs-GmbH (nedan kallat SIBEG), de två operativa dotterbolagen SICAN GmbH (nedan kallat SICAN) och SICAN F&E-Betriebs-GmbH (nedan kallat SIBET) samt företaget SICAN Anlagen Verwaltungs-GmbH (nedan kallat SIAG), som äger koncernens tillgångar.

Enligt uppgifter från de tyska myndigheterna ägs SIBEG i huvudsak av tyska och amerikanska företag. SICAN är ett helägt dotterbolag till SIBEG. SIBET ägs av SIBEG (51 %) och Nord/LB och vissa tyska delstater (49 %). Nord/LB är ensam aktieägare i SIAG, som därmed indirekt är statsägt.

SICAN är en marknadsaktör, vars verksamhet går ut på att genomföra projekt i form av utveckling före introduktion på marknaden enligt avtal med företag. Hittills har SICAN genomfört omkring [...] <sup>(2)</sup> sådana projekt. SIBET drivs enligt uppgift inte i vinstsyfte och är inte heller aktivt på marknaden. Även SIBET genomför FoU-projekt, till större delen i form av industriell forskning, i samarbete med partner inom industrin och i viss utsträckning med forskningsinstitut. SIAG drivs inte i

<sup>(1)</sup> Konfidentiell information, läs: 'under 200'.

<sup>(2)</sup> Konfidentiell information, läs 'flera hundra'.

vinstsyfte, men äger tillgångarna i alla SICAN-företag (byggnader, utrustning, programvara och ytterligare utrustning). SIAG ger SICAN och SIBET möjlighet att utnyttja dessa tillgångar och tillhandahåller också tjänster till dessa företag genom sin personal.

## DET PÅSTÅDDA STÖDET

### 1. Beviljade stödbelopp

Sedan koncernen bildades har den erhållit mer än 100 miljoner ecu i statligt stöd från statliga och delstatliga organ. Större delen av detta stöd gick till SIAG för finansiering av koncernens tillgångar (57,5 miljoner ecu (113,74 miljoner tyska mark)) och för rörelsekostnader (5,92 miljoner ecu (11,71 miljoner tyska mark)). SIBET fick 31,76 miljoner ecu (62,79 miljoner tyska mark) till investeringar och forsknings- och utvecklingsprojekt. SICAN fick 13,64 miljoner ecu (26,97 miljoner tyska mark) som startbidrag under 1990 och 1991 och har sedan dess varit självförsörjande.

### 2. Stöd genom SICAN och SIBET

När det gäller direkt stöd till SIBETS uppdragstagare, har de tyska myndigheterna uppgivit att SIBET beviljades 5,11 miljoner ecu (10,11 miljoner tyska mark) som skulle överföras som projektmedel till dess samarbetspartner med en högsta stödnivå på 50 % för partner inom industrin. Enligt de tyska myndigheterna beviljades inga projektmedel direkt till SICAN:s partner. I fråga om indirekta förmåner till SIBET:s och SICAN:s uppdragstagare uppgav de tyska myndigheterna att SIBET och SICAN tillhandahöll sina tjänster om inte till marknadspris, så åtminstone till självkostnadspris och att de därmed inte överförde några indirekta förmåner till andra företag.

### 3. Stöd till SICAN och SIBET

Förutom det direkta stöd som beskrivs i punkt 1 överfördes förmåner från SIAG till SICAN och SIBET genom faktureringen av SIAG:s tjänster. SIAG fakturerade visserligen SICAN och SIBET självkostnadspriset för personalens tjänster, men de tyska myndigheterna har uppgivit att de avgifter som betalades för utnyttjandet av SIAG:s tillgångar inte inbegrep avskrivningskostnader eller de 5,92 miljoner ecu (11,71 miljoner tyska mark) som SIAG erhöll för att täcka rörelsekostnaderna.

### 4. De tyska myndigheternas ståndpunkt och innehållet i NN-anmälningarna

De tyska myndigheterna anser att det stöd som beviljats för SICAN:s och SIBET:s projekt är förenligt med gemenskapsramarna för statligt stöd till forskning och utveckling, eftersom den genomsnittliga stödnivån aldrig överskred de stödnivåer som tilläts i gemenskapsramarna.

Dessutom omfattar de tre meddelanden som de tyska myndigheterna överlämnade som NN-anmälningar i en skrivelse av den 20 mars 1997 följande aspekter av stödet:

- I det meddelande som registerats som NN 169/97 föreslås att ad hoc-stöd i form av bidrag skall beviljas SIBET:s partner inom industrin för att genomföra projekt på forskningsstadiet industriell forskning. Stödet skulle uppgå till sammanlagt 3,8 miljoner ecu (7,5 miljoner tyska mark) för [...] (\*) projektpartner inom industrin från 1992 till 1999. Stödnivån skulle vara mellan 25 och 50 %. De tyska myndigheterna klargjorde emellertid vid mötet att fler än [...] (\*) projektpartner hade erhållit stöd.
- I det meddelande som registrerats som NN 170/97 föreslås godkännande av ad hoc-stöd till SIBET i form av utnyttjande av anläggningstillgångar och administrativa tjänster som tillhandahålls av SIAG med ett stödbelopp på mellan 0,18 miljoner och 1,5 miljoner ecu per år (0,36—2,96 miljoner tyska mark) för perioden 1994—1999. Det anmälda stödet rör sättet att beräkna de avgifter SIBET betalade till SIAG för att utnyttja SIAG:s tillgångar. SIBET behövde inte betala några avskrivningskostnader.
- I det meddelande som registrerats som NN 166/97 föreslås godkännande av ad hoc-stöd till SICAN i form av utnyttjande av anläggningstillgångar och administrativa tjänster som tillhandahålls av SIAG med ett stödbelopp på mellan 0,06 miljoner och 3,6 miljoner ecu per år (0,13—7,7 miljoner tyska mark) för perioden 1990—1999.

## BEDÖMNING

Det förefaller som om statligt stöd har beviljats dels till SICAN-koncernens projektpartner, dels till SICAN-koncernen själv.

### A. STÖD GENOM SICAN-KONCERNEN

- a) De tyska myndigheterna erkänner att SIBETS projektpartner har beviljats direkt stöd. Sådant stöd omfattas av artikel 92.1 i EG-fördraget, eftersom det gagnar de företag som tillsammans med SIBET:s ägnar sig åt industriell forskning. Därmed kan stödet påverka handeln mellan medlemsstaterna. Det återstår att klargöra hur många projektpartner som fått

(\*) Konfidentiell information.

(†) Konfidentiell information, läs: 'i meddelandet nämnda'.

stöd och hur stora stödbelopp det rört sig om. Vid mötet den 4 december 1997 uppmanades de tyska myndigheterna att inkomma med en lista över de projekt som fått stöd.

- b) Kommissionen utesluter inte att SIBET:s och SICAN:s projektpartner förutom detta direkta stöd också har fått indirekta förmåner genom SIBET och SICAN, vilket också kan betraktas som statligt stöd. De tyska myndigheterna har uppgivit att de båda företagen har debiterat sina uppdragstagare självkostnadspriser, men de har inte visat att SIBET och SICAN har ett kostnadsredovisningssystem som gör det möjligt att avgöra självkostnadspriset för varje enskilt projekt, vilket kommissionen krävde vid mötet den 4 december 1997. De tyska myndigheterna har inte heller visat att de indirekta förmåner som SIBET och SICAN fick genom SIAG eller det direkta stöd som beviljades SIBET och SICAN integrerades i de priser som deras kunder fakturerades.

#### B. STÖD TILL SICAN-KONCERNEN

Stödet till SICAN-koncernen måste sannolikt åtminstone delvis betraktas som statligt stöd. Det återstår att klargöra det exakta stödbeloppet.

- a) Att döma av de uppgifter som kommissionen idag har tillgång till måste direkt stöd som beviljats till SICAN, ett företag som är aktivt på marknaden, betraktas som statligt stöd.
- b) Detta gäller även direkt stöd som beviljats till SIBET. Kommissionen tvivlar på att SIBET är en offentlig institution utan vinstsyfte i den bemärkelse som avses i punkt 2.4 i gemenskapsramarna, vilket de tyska myndigheterna hävdar.
- c) De indirekta förmåner som SIBET och SICAN fått genom SIAG måste också med stor sannolikhet betraktas som statligt stöd, även om detta stöd ännu inte kan beräknas. Även de tyska myndigheterna betraktar SIBET som mottagare av statligt stöd från SIAG. De tyska myndigheterna har uppmanats att närmare klargöra vilka typer av tjänster SIAG tillhandahöll till SICAN och SIBET och att precisera vilka tjänster som fakturerades till självkostnadspris och vilka tjänster som tillhandahölls kostnadsfritt.
- d) För att kommissionen skall kunna bedöma ärendet har den dessutom uppmanat de tyska myndigheterna att inkomma med uppgifter om de betydande vinster som SICAN obestriddligen gjort och om SIBET:s eventuella vinster. Om SICAN och SIBET har tillhandahållit sina tjänster till självkostnadspris, inbegripet de indirekta förmåner som de fått genom SIAG,

borde de ha gjort betydande vinster. De tyska myndigheterna bör dessutom bekräfta att SICAN inte beviljades något direkt statligt stöd utöver ovan nämnda 13,64 miljoner ecu. Det är dessutom tvivelaktigt om det direkta stödet till SIBET begränsades till ovan nämnda 31,76 miljoner ecu.

#### C. FÖRENLIGHET MED DEN GEMENSAMMA MARKNADEN

Det är tvivelaktigt om vare sig stödet till projektpartner eller stödet till själva koncernen kan anses förenligt med den gemensamma marknaden. Stöd som skall främja forsknings- och utvecklingsprojekt kan i princip vara berättigat till ett undantag enligt artikel 92.3 c i EG-fördraget och därmed anses förenligt med den gemensamma marknaden, om villkoren i gemenskapsramarna för statligt stöd till forskning och utveckling är uppfyllda.

Att döma av de uppgifter som kommissionen idag har tillgång till är det tvivelaktigt om villkoren i gemenskapsramarna var uppfyllda. För att kunna göra en sådan bedömning skulle det bland annat vara nödvändigt att hänföra stödet till bestämda forskningsprojekt och sedan avgöra vilket forskningsstadium de understödda projekten omfattade, beräkna det totala stödbeloppet, beräkna och bedöma stödnivån samt visa att stödet var nödvändigt och att det hade en stimulanseffekt.

De tyska myndigheterna har inte lämnat de uppgifter som krävs för en sådan bedömning. Vid mötet den 4 december 1997 hävdade de tyska myndigheterna att stöd till SICAN-koncernens projektpartner skulle kunna omfattas av ett forsknings- och utvecklingsprogram som kommissionen godkänt. De tyska myndigheterna har emellertid inte styrkt detta påstående med närmare uppgifter om ett sådant program eller kommissionens godkännande av det. Därför kan kommissionen inte kontrollera påståendet.

#### AVSLUTANDE KOMMENTARER

Mot bakgrund av ovanstående anser kommissionen i detta skede att ovan nämnda åtgärder utgör statligt stöd och hyser allvarliga tvivel på att stödet är förenligt med den gemensamma marknaden enligt artikel 92.3 i EG-fördraget.

Kommissionen har därför beslutat att inleda förfarandet enligt artikel 93.2. Kommissionen uppmanar härmed den tyska regeringen att inkomma med sina synpunkter och ytterligare relevanta upplysningar inom en månad från det att denna skrivelse mottagits.



Kommissionen påminner de tyska myndigheterna om att den berörda medlemsstaten enligt artikel 93.3 inte får bevilja föreslagna stödet innan förfarandet enligt artikel 93.2 har resulterat i ett slutgiltigt beslut. Allt stöd som beviljas olagligt kan komma att återkrävas från mottagaren enligt förfaranden och bestämmelser i tysk lagstiftning, inklusive ränta som beräknas enligt den referensräntesats som används för regionalstöd och löper från och med den dag då stödet beviljades.

Kommissionen uppmanar den tyska regeringen att underrätta de stödmottagande företagen och regeringen i Niedersachsen om att ett förfarande inletts och om att företagen kan bli tvungna att betala tillbaka stödet.

Om de tyska myndigheterna anser att denna skrivelse innehåller konfidentiell information som inte bör offentliggöras skall de informera kommissionen om detta inom 15 arbetsdagar.

Kommissionen meddelar härmed den tyska regeringen att den kommer att offentliggöra denna skrivelse dels som ett tillkännagivande i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* och därigenom ge andra medlemsstater och berörda parter tillfälle att yttra sig, dels i EES-supplementet till EGT och därigenom även ge berörda parter i EFTA-staterna tillfälle att yttra sig. EFTA:s övervakningsmyndighet kommer att underrättas enligt protokoll 27 i EES-avtalet.”

Kommissionen uppmanar härmed övriga medlemsstater och andra berörda parter att inom 30 dagar från dagen för offentliggörandet av denna skrivelse framföra sina synpunkter på åtgärderna i fråga. Synpunkterna skall sändas till följande adress:

Europeiska kommissionen  
Rue de la Loi/Wetstraat 200  
B-1049 Bryssel.

*Synpunkterna kommer att meddelas den tyska regeringen.*

---